

Inhoudsopgave

Woord vooraf	9
1 Amsterdam - Curaçao	11
Sefardische elegantie	16
Mijmeringen op Beth Haim	16
2 Sefarad	25
Herkomst van de naam ‘Sefarad’	25
Het spoor van de emigratie	28
3 Romeinen, Visigoten, christenen en joden	31
De Romeinse tijd	31
Joodse opstanden	32
De Romeinse wetten	33
Joodse rechtbanken en straffen	34
Joods-Romeinse namen	35
Joodse beroepen in de diaspora	35
Komst van de Visigoten in Spanje	36
Controle en antisemitisme	39
4 Joden, moslims en christenen in Spanje	41
Leven onder de islamitische heersers: cultuur en wetenschap	43
Komst van de Almoraviden	44
Komst van de Almohaden	45
De aljamas	46
Marranos	47
De Inquisitie overzee	50
Doelstellingen van de Inquisitie	51
Bloedzuiverheid	52

Autodafe	53
Werkwijze van de Inquisitie	57
Het Edict van Granada (31 maart 1492)	58
5 Verbanning uit Spanje en Portugal	63
Joden in het Ottomaanse Rijk: Saloniki, Istanbul, Smyrna	70
Getto	72
La ‘douce’ France	74
6 Het Sefardische Spaans	77
Curaçao: een persoonlijke kennismaking met het Sefardische judeo-español	78
Ladino	79
De ‘ontdekking’ van het Sefardische Spaans: Angel Pulido Fernández	82
De ‘moeder’ van het judeo-español	84
Curaçao en het judeo-español	86
7 Sefardische joden in Amsterdam	91
Een advies van Hugo de Groot	91
Sefardische vrouwen in Amsterdam	93
De eeuw van de grote rabbijnen	97
Het begrip ‘nação’	99
Dissidente geesten: Baruch Spinoza	101
Sefardisch cultureel leven	103
Spaans en Portugees in de Nederlanden	106
Reizigers over joods Amsterdam	107
Asjkenazim en Sefardim	110
De Franse Revolutie: gelijkberechtiging en integratie	112
8 Sefarden in Brazilië	115
De lange arm van de Inquisitie	115
Kuiperijen van Nederlandse calvinisten	116
Positieve houding van de Staten-Generaal	116
Vertrek van de Sefarden naar Amsterdam en het Caribisch gebied	118
Sefarden en de slavenhandel	119

9 Sefarden in de Cariben	121
Tegenwerking in de koloniën	121
Suriname	122
De Spaans-Caribische eilanden	123
De Frans-Caribische eilanden	124
Curaçao	125
Een nieuwe synagoge	128
10 De Sefarden en het Spanje van de 20^e eeuw	131
Anti-joodse houding van de Spaanse regering	131
Marokkaans Sefardische immigranten	133
Op de grens van het traditionele en moderne Spanje	134
11 Sefarden in de wereld	137
Joodse gemeenschappen in de wereld	137
12 Curaçao en Coro	141
Curaçaose Sefarden in het Venezolaanse Coro	141
Steun van de Nederlanden in moeilijke omstandigheden	142
Bloei en verval van de Sefardische gemeenschap in Coro	143
13 Mikvé Israel-Emanuel	145
Moderne tijden	145
Sefardische en Asjkenazische elementen	146
Bendigamos, Baruch Haba, Kol Nidrei	146
Oda na Znoa	151
14 Het Sefardische lied	155
Inleiding	155
Liederen	156
Epiloog	167
Geloofsbeleving in twee Curaçaose synagogen	167
Antisemitisme	169
Venezuela	169
Israël	171
Curaçao	172

Beknopte bibliografie	175
Over de auteur	177
Verantwoording afbeeldingen	179